

obec Melčice-Lieskové

Pamätná izba
Jána Čieteka Smreka

Vlastným menom Čietek, národný umelec, básnik, spisovateľ, redaktor, publicista, vydavateľ a organizátor kultúrneho života.

16.12.1898 Zemianske Lieskové (časť obce Melčice-Lieskové)

08.12.1982 Bratislava, pochovaný v Martine na Národnom cintoríne.

Do ľudovej školy začal chodiť v Kochanovciach a po smrti svojho otca už ako chovanec evanjelického sirotinca v Modre. V rokoch 1913 – 1917 sa vyučil za obchodníckeho pomocníka a krátko pracoval na Dolnej zemi a u Makovických v Ružomberku.

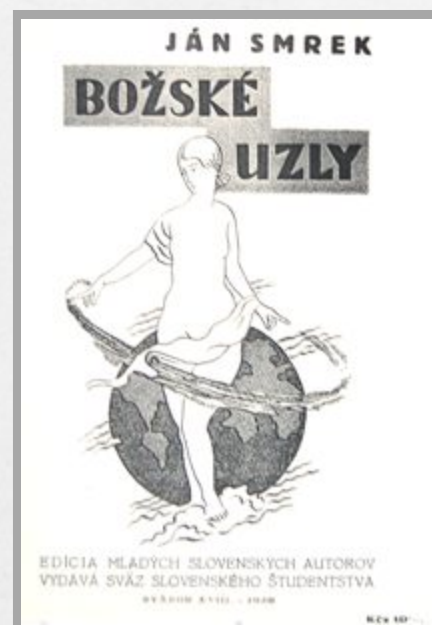
V rokoch 1917 – 1918 sa dostal ako vojak rakúsko-uhorskej armády na palestínsky front, kde ochorel na maláriu. V rokoch 1919 – 1921 študoval v modranskom učiteľskom ústave a v r. 1921 – 1924 v Evanjelickej bohosloveckej fakulte v Bratislave, štúdium však nedokončil.

Neskôr pôsobil ako novinár v redakcii Slovenský denník a v Národných novinách v Martine. Založil a viedol v Prahe v rokoch 1925 – 1938 Edíciu mladých slovenských autorov a v rokoch 1930 – 1947 literárnoumelecký časopis Elán.

Svojimi umeleckými kvalitami a myšlienkovým bohatstvom sa zaraďuje medzi najvýznamnejšie osobnosti slovenskej literárnej tvorby v 20. storočí.

Jeho básnická tvorba, vyznačujúca sa jednoduchosťou a melodičnosťou, si našla a dosiaľ nachádza široký okruh obdivovateľov doma i v zahraničí. Vo svojich básniach vyjadruje lásku k človeku a životný optimizmus. Počas nástupu fašizmu v Európe tlmočil vo svojej poézii a v občianskych postojoch svoje demokratické a protifašistické zmýšľanie.

Publikovať začal už v roku 1916 v Slovenskom denníku. Svoje básne uverejňoval aj v Živene, Slovenských pohľadoch, Zlatej Prahe, Lidových novinách, Evanjelickej posle spod Tatier, Tvorbe T, Cirkevných listoch a inde.

Je autorom básnických zbierok Odsúdený k večitej žízni (1922), Cválajúce dni (1925), Božské uzly (1929), Iba oči (1933), Básnik a žena (1934), Zrno (1935), Hostina (1944), Studňa (1945), Obraz sveta (1958), Struny (1962). Písané na sude (1964), Nerušte moje kruhy (1965), Výbery: Knihy mladosti 1 – 2 (1948), vybrané verše (1954), Ženy (1971), Moje najmilšie (1972), Ružový spev mi prší z úst (1973) Podoby lásky (1978), Krásna prostota (1979), Bacardi a iné básne (1979).

Ján Smrek
Obraz sveta

Písal aj poéziu pre deti. Venoval im zbierky Maľovaná abeceda (1954), a Machule (1956). Prekladal z maďarčiny (Ady Endre, A. József, S. Petofi), z francúzštiny (F. Villon, P. Corneille) s Josefom Felixom, z ruštiny (A. S. Puškin), z poľštiny (J. Tuwim), z turečtiny (Nazim Hikmet).

Jeho zásluhou vyšiel reprezentačný zborník štúdií o slovenskej literatúre a umení pod názvom Slovenská prítomnosť literárna a umelecká (1931). Obraz kultúrneho života svojich čias podáva v memoárovej literatúre Poézia – moja láska I – II (1968 a 1989).

Ján Smrek spolupracoval so slovenským hudobným skladateľom Jánom Cikkerom na librete opery Beg Bajazid a je aj spolutvorcom libreta opery Mr. Scrooge (Tiene). Medzi spolupracovníkmi – hudobnými skladateľmi je Frico Kafenda, ktorý skomponoval na slová básnika cyklus troch piesní: Listy, Okúzlenie a Pieseň. K Smrekovej poézii si našiel cestu aj Eugen Suchoň. Okrem iných skladieb skomponoval na slová Jána Smreka k 50. výročiu Spevákkeho zboru slovenských učiteľov skladbu Slovenská pieseň pre mužský zbor. Poézia Jána Smreka poslúžila aj Andrejovi Očenášovi, Otovi Ferenczymu a Alfrédovi Zemanovskému.

Ján Smrek
Struny

Za svoju vynikajúcu literárnu a prekladateľskú činnosť ocenili básnika početnými vyznamenaniami doma i v zahraničí. Vďační rodáci mu odhalili v roku 1988 pri príležitosti jeho nedožitých 90. narodenín na budove Obecného úradu v Melčiciach-Lieskovom pamätnú tabuľu. Jej autorom je akademický sochár Igor Mosný z Trenčína. Pri príležitosti 100. výročia narodenia Jána Smreka bol v auguste 1998 odhalený pamätník v novovybudovanom parku v Melčiciach-Lieskovom.

4 Pamätná izba Jána Čieteka Smreka

Pamätná izba Jána Čieteka Smreka bola zriadená pri príležitosti osláv jeho nedožitých 100-tých narodenín v roku 1998. Autorom scenára je Dr. Ladislav Jaseňák z Matice slovenskej z Martina a Dr. Jozef Karlík z Trenčianskeho múzea. Výtvarné riešenie navrhla firma Rips zo Žiaru nad Hronom, realizátorom bol miestny podnikateľ Ján Michalec. Pri príležitosti tohto výročia bol vybudovaný aj Park Jána Smreka, v ktorom sa nachádza pamätník básnika.

Matica slovenská na paneloch zachytila chronologicky život od jeho narodenia, tvorby až po uloženie jeho urny na Národnom cintoríne v Martine. Trenčianske múzeum stvárňuje jeho básnickú a prekladateľskú činnosť. Rodinní príslušníci, najmä manželka Blanka nám poskytla osobné predmety, ktoré básnik používal.

Pamätná izba Jána Čieteka Smreka 5

6 Pamätná izba Jána Čieteka Smreka

Rodný list.

Župa: _____
Mesto: _____

Číslo	Doba zápisu (deň, mesiac, rok)	Doba narodenia (deň, mesiac, rok)	Meno dieťaťa, pohlavie, náboženstvo	Meno a priezvisko, zamestnanie (postavenie) a bydlisko	náboženstvo	vek	Miesto narodenia, keď matka neporodila v svojom bydlisku	Pripadné poznámky pred podpisom — Podpisy
119	16. dec. 1898	16. dec. 1898	Ján chlapec ev. a n.	Andrej Čietek rolník Anna Kadlecová Zemianski Lúčkovi	ev. a v.	111		Ľubky Šilard v. i. mať. svedčiasť Evany Čietek v. i. strednosvedci.
Dodatočné zápisy. Opravy				<p style="text-align: center;">Svedčím, že sa tento výťah <small>občianskeho</small> srovnáva s matrikou narodených matrikárskeho obvodu.</p> <p style="text-align: right;">Hodovciach, dňa 21. sept. 1898</p> <p style="text-align: right;"><i>[Signature]</i> matrikár</p>				

Príloha Matriky č. 1. 1898-1900

Pamätná izba Jána Čieteka Smreka 7

8 Pamätná izba Jána Čieteka Smreka

Pamätná izba Jána Čieteka Smreka 9

obec Melčice-Lieskové

obecný úrad

Adresa:

obecný úrad

Melčice - Lieskové 119

913 05 Melčice - Lieskové

okres Trenčín

Slovenská republika

TEL: 032/64 90 298

FAX: 032/64 90 201

Kultúrno-administratívna pracovníčka:

E-mail: kultura@melcice-lieskove.sk

všetky práva vyhradené: obecný úrad Melčice-Lieskové

Publikáciu vypracoval: Marián Kvasnica

Použitie fotiek bez predchádzajúceho súhlasu zakázané.

Foto: Marián Kvasnica